

Protestantse Kerk
Amsterdam

Achtergrondinformatie bij het beroepen van een
nieuwe predikant voor de
Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord
De Ark/Bethel

mei 2023

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Wat we geloven.....	3
1. Profiel predikant Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord	4
1.1. Wat gaat de predikant doen?	4
1.2. Wat vragen wij van de predikant?	5
2. De Protestantse Kerk Amsterdam.....	5
3. Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord.....	6
4. De Ark/Bethelkerk.....	6
4.1. Ontwikkeling kerkgebouw.....	6
5. De blik vooruit: Een toekomstbestendige presentie van de kerk.....	7
5.1. Ontwikkeling Protestantse Kerk Amsterdam Noord	7
5.2. Wat is er al?.....	8
5.2.1. De wijkkerken	8
5.2.2. Zinnig Noord	9
5.2.3. De Diaconie Noord.....	9
5.2.4. Samenwerking in de Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord.....	10
5.3. Ambities.....	10
5.3.1. De kernen.....	10
5.3.2. Zinnig Noord	12
5.3.3. De Diaconie Noord.....	12
5.3.4. Samenwerking in onze ambities.....	13

Inleiding

Dit document is een bijlage bij de wervingstekst voor een nieuwe predikant voor Amsterdam-Noord, in het bijzonder de kerkplek De Ark/Bethel. Met een document kunnen wij ons niet volledig voorstellen, maar wel is geprobeerd zoveel mogelijk te verwoorden wie we zijn, waar we in geloven en waar we naar toe willen.

Wat we geloven

Wij geloven in de kracht van evangelie. Als bron van inspiratie én confrontatie, waar we onze eigen levens telkens weer kunnen laten spiegelen.

Wij geloven dat de mens het nodig heeft om stil te staan, om met geest én lichaam momenten van tijd en aandacht te hebben. Zo in contact te kunnen komen met God.

Wij geloven in gemeenschappen waar mensen elkaar ontmoeten en leren hoe ze verbonden zijn. We geloven dat mensen elkaar veel te leren hebben, omdat ieder zijn eigen wijsheid en levenservaring meebrengt. En we geloven dat mensen van alles voor elkaar kunnen betekenen, iedereen vanuit zijn / haar eigen talenten. Zo komen mensen tot hun recht en kan schaarste veranderen in overvloed

Wij geloven dat we er niet alleen voor staan in dit leven. Dat geeft ons grond onder onze voeten en het lef om met anderen (partners in de buurt) samen te werken.

Wij geloven dat de toekomst niet vastligt, en dat deze wereld anders kan. De toekomst wordt ons geschonken, en wij mogen ontdekkers zijn hoe.

Wij geloven dat de Geest van God voortdurend vernieuwing brengt, heelt en scheppend aanwezig is.

1. Profiel predikant Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord

De Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord (PGAN) zoekt een verbindende en ondernemende predikant met als speciaal aandachtsgebied de kerkplek De Ark/Bethelkerk (0,4 fte) en kerkvernieuwing Amsterdam-Noord (0,4 fte).

De Algemene Kerkenraad van de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA) is de beroepende gemeente van de predikant en draagt zorg voor de inbedding van dit predikantschap in (de begeleidingsstructuur van) de Protestantse Kerk Nederland. De predikant zal lid zijn van de kerkenraad PGAN.

De predikant maakt deel uit van een breder professioneel team voor de PGAN. Op dit moment bestaat het team uit een predikant voor de kerkplek Nieuwendam, een interim predikant voor de kerkplek De Ark/Bethel, pioniers/programmamakers Zinnig Noord en opbouwwerkers Diaconie Noord. Een nog te werven kerkelijk werker ten behoeve van pastoraal werk zal eveneens deel uitmaken van het team.

1.1. Wat gaat de predikant doen?

De predikant zal voor de helft van de tijd een bijdrage leveren aan de eredienst, vorming, toerusting en pastoraat van de kerkplek De Ark/Bethel. Ook wordt verwacht dat de predikant werkgroepen weet te begeleiden en inhoudelijk weet te inspireren. Het voorgaan in de eredienst en het pastoraat vinden we even belangrijk. Daarom wordt gelijktijdig geworven voor een nieuw kerkelijk werker met de focus op het pastoraat.

Voor de andere helft van de tijd wordt van de predikant verwacht zich in te zetten voor kerkvernieuwing in Amsterdam-Noord. Onze gemeente krimpt, maar ons stadsdeel groeit en bloeit. We zijn opzoek naar nieuwe vormen van kerkzijn en aanwezigheid in Amsterdam-Noord, zoals verwoord in ons visiedocument. Dit doen we vanuit een gezond realisme, maar we schuwen het niet om te experimenteren. De predikant gaat niet in haar of zijn eentje aan de slag, maar zal dit doen vanuit en met het professioneel team. Uiteraard zijn ook de leden van onze gemeente zeer betrokken en wordt nadrukkelijk gevraagd om ons te helpen de vernieuwing verder vorm te geven. We hebben zelf niet alle antwoorden op de vragen over hoe concreet de kerkvernieuwing er uit moet zien. Wel zien we de urgentie toenemen om dit concreet te maken, nu we onze omgeving snel en sterk zien veranderen. Nieuwe Noordelingen hebben namelijk een grote diversiteit aan achtergronden: jonge gezinnen, alleenstaanden, studenten, ouderen, vluchtelingen, expats, etc. Gelukkig hebben we al de nodige ervaring opgedaan door de samenwerking met pioniersplek Zinnig Noord en de vele diaconale projecten in Amsterdam-Noord. Aan de predikant wordt gevraagd om met een duidelijke visie op kerkvernieuwing met ons in Amsterdam-Noord verdieping aan te brengen en volgende concrete stappen te zetten.

1.2. Wat vragen wij van de predikant?

Wij zoeken dus een predikant voor de kleine, maar actieve en betrokken kerkplek De Ark/Bethelkerk en voor de gewenste kerkvernieuwing in Noord. We verwachten dat de predikant weet om te gaan met mensen met diverse achtergronden en een echte verbinder is. Noorderlingen houden ervan om de mouwen op te stropen en we zijn daarom op zoek naar een predikant met enthousiaste, ondernemende kwaliteiten. Ervaring op het gebied van kerkvernieuwing is een vereiste en we verwachten dat de predikant een heldere visie op en ervaring heeft met werken op het snijvlak van kerk en samenleving in een grootstedelijke omgeving. Samengevat hebben we dit kernachtig verwoord in de verwachting dat de nieuwe predikant:

- met een missionair hart verrassende initiatieven ontplooit;
- zich bewust richt op de nieuwe Noorderlingen die er komen wonen en die van huis uit een binding hebben met de kerk, en voor wie wij een gastvrije en welkome gemeenschap willen zijn;
- contact zoekt met de vele leden die lid zijn van onze kerk maar niet betrokken zijn;
- actief samenwerkt met andere geloofsgemeenschappen in Noord en maatschappelijke en culturele organisaties in de buurt.

Ook verdient het kerkgebouw van De Ark/Bethelkerk aan het Plejadenplein de nodige aandacht. In een projectgroep wordt gewerkt aan een toekomstvisie voor het gebouw. Dit heeft een nadrukkelijke relatie met de gewenste kerkvernieuwing. Aan de predikant wordt gevraagd vanuit dat thema een belangrijke bijdrage te leveren aan de projectgroep.

Omdat we volop in beweging zijn wordt de predikant uitgenodigd om met ons te reflecteren op de invulling van de functie. Het betreft nadrukkelijk een plek die nog verder vorm moet krijgen in goed overleg en samenwerking, in het bijzonder met de predikant van de Nieuwedammerkerk, de nog aan te stellen kerkelijk werker en de overige professionals van Zinnig Noord en de Diaconie Noord. In gezamenlijk moet worden gewerkt aan een realistische en goede taakverdeling. Vanwege de intensieve interne samenwerking, maar dus ook met partners in het stadsdeel, zoeken we daarom een predikant die met veel plezier gericht is op deze samenwerking.

Het betreft een aanstelling van 0,8 fte, waarvan de 0,4 fte voor kerkvernieuwing voor tenminste vier jaar is gefinancierd.

2. De Protestantse Kerk Amsterdam

De Protestantse Kerk Amsterdam (PKA) bestaat met zo'n 25 kerkplekken - van wijkgemeenten tot plekken die workshops, maaltijden en worshipavonden organiseren. In het beleidskader 2023-2027, getiteld 'Vijf broden, twee vissen' is verwoord waar de kerkplekken van de PKA de aankomende jaren in gezamenlijkheid aan wil werken. Kernthema's daarbij zijn: bezieling, zichtbaarheid en inclusief voor alle generaties. Daarnaast zijn er per kerkplek beleidsplannen die de eigen identiteit en wijze van kerk-zijn op de afzonderlijke plekken beschrijven. In Amsterdam-Noord zijn vier kerkplekken te vinden.

3. Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord

“De blik vooruit: Een toekomstbestendige presentie van de kerk in Amsterdam-Noord.” Dit is de ondertitel van het in december 2022 vastgestelde visiedocument voor de wijkgemeente Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord. Een wijkgemeente in een stadsdeel dat volop in beweging is. Dit biedt uitdagingen én kansen voor de kerk. Mede daarom bestaat sinds niet al te lange tijd één kerkenraad voor Amsterdam-Noord. In deze raad zijn vier gemeenschappen of kerkplekken vertegenwoordigd: De Ark/Bethelkerk, de Nieuwendammerkerk, het programma Zinnig Noord en de Diaconie Noord. We hebben ervoor gekozen de krachten te bundelen en verder te bouwen aan een zichtbare presentie van de Protestantse Kerk in Noord. Met elkaar willen wij van betekenis zijn voor Amsterdam-Noord en willen we antwoorden vinden op de diverse vragen die vanuit de samenleving op ons afkomen en die betrekking hebben op betekenis- en zingeving vanuit christelijk perspectief. Gelijktijdig met het vaststellen van ons visiedocument door de Algemene Kerkenraad van de PKA is ook besloten formatie beschikbaar te stellen voor het beroepen van een predikant en een kerkelijk werker voor pastorale taken.

4. De Ark/Bethelkerk

De Ark/Bethelkerk heeft een diaconaal en op de omringende buurten gericht profiel. We vormen een gemeenschap die het hart op de tong heeft, zich kenmerkt door samen veel te zingen en veel te doen. De diensten in De Ark/Bethelkerk kenmerken zich door een verzorgd en specifiek liturgisch profiel, waarbij de kerkmusicus een belangrijke inbreng heeft. Tegelijk staan we meer dan open voor kerkelijke vernieuwing. De Ark/Bethelkerk wil actief op zoek naar nieuwe vormen van vieren die qua taal, vorm en klank beter aansluiten bij de samenleving van nu. We willen ook op andere wijze ons kerkzijn vormgeven waardoor een diversiteit aan nieuwe doelgroepen – van jong tot oud, gezinnen en ‘singles’ - zich voelen aangetrokken. We willen samen met de nieuwe predikant hier mee aan de slag gaan. De antwoorden hebben wij niet altijd en soms lukt het ook niet om de juiste vragen te stellen. Daarom vormt geestelijke vernieuwing en gemeenschapsopbouw in een snel groeiend stadsdeel een grote uitdaging voor een nieuwe predikant. Bij dit alles willen wij ook graag intensiever met Zinnig Noord en de Diaconie Noord optrekken.

4.1. Ontwikkeling kerkgebouw

Het kerkgebouw van De Ark/Bethel aan het Plejadenplein is hard toe aan een grondige opknapbeurt. Het gebouw heeft op z'n minst een stevige facelift nodig om als actieve geloofsgemeenschap goed te functioneren maar ook om aantrekkelijk te zijn voor de buurt en andere partners met wie wij het gebouw kunnen delen. We willen graag zien dat het gebouw een markant punt wordt in de buurt en een plek die de juiste omgeving biedt voor activiteiten met de buurt. Een symbool van kerkelijke presentie naar buiten, en van binnen een geschikte, eigentijdse plek voor gespreks- en werkbijeenkomsten, maaltijden en vieringen. Een goed beheer van het gebouw betekent ook een goede exploitatie van dat gebouw. Daarvoor is het ook noodzakelijk partners te zoeken die zowel inhoudelijk als financieel een bijdrage leveren aan de Bethelkerk als kloppend hart van de buurt. Aan de predikant wordt gevraagd om vanuit de kerkvernieuwingsgedachte een bijdrage te leveren aan het verder vormgeven van het gebouw als toekomstig huis voor de eigen gemeenschap en de buurt.

5. De blik vooruit: Een toekomstbestendige presentie van de kerk

Amsterdam Noord is dus een stadsdeel in verandering. De verwachting is dat er in 2040 160.000 mensen zullen wonen. Een toename met zo'n 60.000 mensen ten opzichte van nu. Niet alleen het aantal bewoners neemt toe, maar ook de diversiteit van de bevolkingssamenstelling verandert sterk. Er komen meer nieuwe Nederlanders, soms met problemen en behoeften maar zeker ook met talenten en eigen kleur – inclusief hun eigen, christelijke en niet-christelijke achtergronden.

Noord heeft ook altijd al een flink aantal kunstenaars gehuisvest en dat aantal is momenteel groeiende en velen daarvan verbinden zich graag met hun leefomgeving. We vinden ook tal van 'zinzoekers', op zoek naar plekken waar met rituelen, symbolen, verhalen en ervaringen kunnen worden uitgewisseld en verdiept. Die behoefte zit diep in mensen, zeker ook in jongeren, maar wordt ook gevoed door de verwarring en schrik door ontwikkelingen als de Covid crisis, klimaatverandering, conflicten ver weg en dichtbij en vluchtelingenstromen. Tegelijk roept deze instroom met allerhande nieuwe Noordelingen, nieuwe woningtypen en verdichtingsbouw bij mensen die soms al generaties lang in Noord wonen, authentieke gevoelens op van ontheemd zijn: 'dit is ons Noord niet meer', of 'Noord ver-yupt,' of 'mijn kinderen kunnen hier niet meer wonen: veel te duur. De verschillen in Noord zijn groot; er is een grote groep mensen die het heeft gemaakt in het leven, maar zijner velen die niet of nauwelijks deel kunnen nemen aan de samenleving vanwege financiële- en sociale uitsluiting.

5.1. Ontwikkeling Protestantse Kerk Amsterdam Noord

Ook de gemeenschap van de Protestantse kerk in Amsterdam Noord is veranderd, zowel qua inhoud als structuur. Eind 2021 zijn de kerngemeenschappen van De Ark en de Bethelkerk samen gaan vieren en vormen zij ook samen één gemeenschap. De vieringen op zondag vinden plaats in de Bethelkerk, maar diaconale activiteiten blijven over de twee gebouwen van De Ark en Bethel verdeeld en ook zullen in De Ark bijzondere vieringen worden gehouden. Naast de samengevoegde kernen van De Ark en Bethel is ook de kern van de Nieuwendammerkerk actief in Noord en ook daar is iedere zondag een kerkdienst en zijn er activiteiten gericht op de buurt, met name rondom de christelijke feest- en gedenkdagen.

De als pioniersplek begonnen 'kerkplek' Zinnig Noord heeft binnen de context van Amsterdam-Noord haar eigen positie in kunnen nemen. Zij ontwikkelt zich als een plek voor zinzoekers aan de rand-, en van buiten de kerk en zij wil een ruimte bieden tussen kerk en samenleving waarbij sterk wordt aangesloten bij de vragen van de deelnemers/bezoekers. Zinnig Noord is een plek met warmte en ruimte voor zoeken en aftasten, waar mensen vooral ook ervaringen delen en samen daarin naar zin zoeken. Zinnig Noord ontwikkelt zich meer en meer als een eigen gemeenschap, nieuwe vormen zoekend (en vindend) – bij sommigen zien we ook een meer open, nieuwsgierige houding naar de ervaringen van kerkmensen. 'Met de bijbel heb ik niet veel, maar ik vind het wel boeiend om van andere mensen te horen wat die verhalen in hun leven betekenen.'

De Protestantse Diaconie in Noord bouwt aan gemeenschappen en biedt plekken waar Noorderlingen steun kunnen ontvangen en steun kunnen bieden. De Ark is daarin de belangrijkste verzamelplek, maar ook op allerlei plekken in Noord waar buurtbewoners vanuit persoonlijke ervaring van schaarste en kwetsbaarheid actief zijn. Plekken waarin leven zit, lol

gemaakt wordt en zorgen gedeeld worden. Waarin Gods liefde een plek heeft en zichtbaar is in de praktische ondersteuning die geboden wordt.

De vier gemeenschappen in Noord, te weten De Ark/Bethel, Nieuwendam, Zinnig Noord en de Diaconie Noord maken allen deel uit van de nieuwgevormde Kerkenraad Amsterdam Noord (KAN). Met elkaar willen zij van betekenis zijn voor Amsterdam Noord en willen antwoorden vinden op de diverse vragen die vanuit de samenleving op hen afkomt en die betrekking hebben op betekenis- en zingeving vanuit christelijk perspectief.

De wijkgemeente Noord staat in de komende jaren dus voor diverse uitdagingen, zoals: een voortzetting en intensivering van de samenwerking tussen de verschillende kernen, de vragen van uit de samenleving gezien de grote veranderingen in Noord. Ook ligt er een vraag als het gaat om inzet en gebruik van de kerkgebouwen van Noord. Met name de Bethelkerk vraagt om een grondige ingreep. Al deze ontwikkelingen hebben ook effect op de professionele inzet in Noord. Wie zijn we, wat willen we en wat hebben we daarvoor nodig? Deze uitdagingen gaan de verschillende gemeenschappen binnen de PKA graag aan!

Het aanpakken van deze uitdagingen is ook broodnodig. De kerkgemeenschappen van Noord bestaan vnl. uit oudere gemeenteleden en het lukt tot nu toe moeilijk om nieuwe Amsterdammers aan ons te binden. Dit betekent dat de kerkelijke gemeenschappen als gevolg hiervan een sterke krimp laten zien en dat de inkomsten ook sterk teruglopen. Daar tegenover staat dat de andere twee gemeenschappen (Zinnig Noord en Diaconie Noord) juist groeien – dat biedt *kansen*. Deze twee gemeenschappen functioneren goed op basis van de bestuurlijke en organisatorische zelfstandigheid. Die zelfstandigheid geeft de professionals namelijk de vrijheid om goed in te spelen op nieuwe behoeften en ontwikkelingen.

Ledenverloop Noord

Wijk	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Nieuwendam	715	692	677	662	636	627	-12%
De Ark - Midden-noord	568	569	562	540	521	497	-13%
Bethelkerk	453	441	455	471	448	427	-6%
	1 736	1 702	1 694	1 673	1 605	1 551	-11%

Bijdragen Amsterdam Noord

Wijk	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Nieuwendam	190	182	178	160	157	140	-26%
De Ark - Midden-noord	92	92	81	75	76	76	-17%
Bethelkerk	117	111	100	100	94	94	-20%
	399	385	359	335	327	310	-22%

5.2. Wat is er al?

5.2.1. De wijkkerken

Zoals al eerder vermeld, de wijkkerken in Noord, Ark-Bethel en Nieuwendam zijn actieve, maar krimpende gemeenschappen. Ark-Bethel, als recent samengevoegde kern heeft een sterk

diaconaal en op de omringende buurten gericht profiel. De diensten kenmerken zich door een verzorgd en specifiek liturgisch profiel waarbij de kerkmusicus ook een belangrijke inbreng heeft, maar men staat zeker ook open voor kerkelijke vernieuwing, zowel qua inhoud als qua vorm. Ook in de Nieuwendammerkerk speelt muziek een grote rol zoals te zien in de verschillende koren die er zijn. In Nieuwendam lijkt men zich wat meer te hechten aan klassieke vormen van de eredienst maar men staat ook zeker open voor verandering. Een ander kenmerk van de Nieuwendammerkerk is dat zij een hechte onderlinge verbondenheid kent. In de geschiedenis van de beide gemeenschappen, maar ook in het nu staat de drieslag vieren, leren en dienen centraal.

5.2.2. Zinnig Noord

Zinnig Noord is in 2014 gestart als pioniersproject van de PKA Noord. De kerken wilden nieuwe relaties leggen met nieuwe Noordelingen, met name met de creatieve zinzoekers, en dat is gelukt. De projecten van Zinnig Noord bereiken vooral mensen tussen de 30 en 50, die zoeken naar zin in hun leven.

Inmiddels is Zinnig Noord gegroeid en heeft met een aantal zeer diverse programma's een flink aantal mensen aan zich verbonden. Na de eerste jaren vrij te hebben gepionierd, heeft Zinnig Noord zich de afgelopen jaren gericht op het (door)ontwikkelen van stabiele, doorgaande programma's, zoals ZIN! en Zinnig Eten. Communityleden helpen mee in de ontwikkeling van de programma's en dragen zowel inhoudelijk bij als in de praktische uitvoering. Daarnaast is er steeds meer focus komen liggen op het bouwen van community. De pandemie heeft het belang van lokale betekenisvolle gemeenschap alleen maar versterkt en duidelijker gemaakt. Zinnig Noord wil de ervaringen die ze heeft opgedaan graag beter inbedden in de PKA Noord.

Zinnig Noord is gestart vanuit de Ark en Bethel gemeenschappen. Deze gemeenschappen hebben het project inhoudelijk gedragen, onder andere via de stuurgroep. De pioniers draaien mee in het professionals overleg van Noord, waar predikanten, pioniers en diaconaal opbouwwerkers elkaar voeden, afstemmen en samenwerking vormgeven. Vanaf begin 2020 neemt daarnaast één van de pioniers van Zinnig Noord deel aan de Kerkenraad Amsterdam Noord. Het team van Zinnig Noord werkt vaak in de Ark en daar vinden ook regelmatig activiteiten plaats. Het team voelt zich sterk verbonden met de andere gemeenschappen in Noord. Veel activiteiten vinden met opzet in samenwerkingsverband plaats, op andere locaties zoals in de Tolhuistuin, de OBA, boekhandel Over het water, het Over het IJ-festival en in het Noorderpark.

5.2.3. De Diaconie Noord

Sinds november 2014 heeft de Protestantse Diaconie een diaconaal opbouwwerker aangesteld die gekoppeld is aan de Ark. Door de samenwerking met de diaconaal opbouwwerker van Hoop voor Noord zijn er meerdere initiatieven ontstaan. In 2019 heeft Hoop voor Noord een stichting opgericht, Hart voor Noord. In Diaconie Noord presenteert de diaconie zich als één team. Het team bestaat uit ruim 4 fte en wordt gefinancierd door de Protestantse Diaconie Amsterdam en door Hart voor Noord, dat verbonden is met Hoop voor Noord. Dit team werkt samen met andere maatschappelijke organisaties en informele initiatieven. Diaconie Noord is betrokken bij het professionals overleg van Noord (Zinnig Noord, Predikanten en Diaconaal opbouwwerkers van de PKA). Ook is er vanuit Diaconie Noord een afvaardiging in de Wijkdiaconie van Noord.

Het bouwen aan gezonde gemeenschappen is het doel, waarbij chaotische gastvrijheid centraal staat. Enkele voorbeelden van projecten van Diaconie Noord zijn:

- Luistergroepen: Groepen waar de verhalen van het leven gedeeld worden en waar mensen weer hoop en vertrouwen krijgen in zichzelf en anderen.
- In.Kas: Deze budgettraining is een laagdrempelige manier om je financiën op orde te krijgen.
- Taalcafé: Een gezellige plek waar mensen hun Nederlands oefenen.
- Sociale Kruidenier: Een winkel en ontmoetingsplaats voor Amsterdammers in armoede.
- Buurtverbinders: Met dit project brengen we een groeiende groep buurtverbinders bij elkaar om van elkaars ervaringen te leren en onze stem te versterken.
- De NoordAs: In dit initiatief bundelen we verhalen van Noordelingen die met weinig middelen rond komen en zorgen dat deze verhalen terecht komen op plekken waar ze impact maken en beleid wordt gemaakt.

Sinds 2022 is de Protestantse Diaconie hoofdhuurder van kerkgebouw de Ark in de Banne. Er zijn concrete plannen voor de ontwikkeling en opstart van een Sociale Markt. Een verbouwing is in het voorjaar van 2023 gestart en wordt naar verwachting eind juni afgerond. De opening van de Sociale Markt zal nog voor de zomer van 2023 plaatsvinden.

5.2.4. Samenwerking in de Protestantse Gemeente Amsterdam-Noord

De verschillende gemeenschappen werken meer en meer samen. Ze ervaren dat het nodig is om samen op te trekken en van elkaar te leren. Dit vraagt veel van de professionals en vereist ook flexibiliteit van de verschillende gemeenschappen. Een voorbeeld hiervan is de inzet van de predikant bij de Diaconie om het team te voeden maar ook om aan de achterliggende vragen van bezoekers aandacht te geven daar waar het gaat om zin- en betekenisgeving. Een ander voorbeeld is de inzet van de predikant in Zinnig Noord om samen te leren van elkaar hoe kerk en zingeving binnen een nieuwe context met elkaar verbonden kunnen zijn. Dit wederzijds op elkaar betrokken zijn heeft ook effect op de beide kerkplekken die openstaan en verlangen naar vernieuwing en groei!

5.3. Ambities

De ambitie is om het vertrouwde (bekende en bestaande) en het toekomstige (nieuwe en uitdagende) bewust met elkaar te verbinden, zowel in vorm en programmering alsook in menskracht. Belangrijke aandachtsgebieden hierin zijn geestelijke vernieuwing en gemeenschapsopbouw.

5.3.1. De kernen

De kernen Ark-Bethel en Nieuwendam zijn in eerste instantie gericht op de betrokkenen vanuit de eigen gemeenschap en met de mensen die gebruik maken van de diensten die worden aangeboden op kerkelijk en maatschappelijk terrein. Ze beseffen dat hun gemeenschap verouderd is, maar realiseren ook dat zij in zichzelf van grote waarde zijn voor ieder die op haar pad komt. Beide gemeenschappen zoeken naar vormen die passend en betekenisvol zijn voor haar leden en andere betrokkenen. De 'ouderdom' wil niet zeggen dat er geen dromen en verlangens zijn als het gaat om de toekomst! Beide gemeenschappen willen:

- Zich missionair opstellen.
- Zich bewust richten op de nieuwe Noordelingen die er komen wonen en die van huis uit een binding hebben met de kerk. Voor hen willen zij een gastvrije en welkome gemeenschap zijn
- In contact komen met de vele leden die lid zijn van de PKA en die in Noord wonen, maar die niet bekend zijn met en bij de bestaande geloofsgemeenschappen. Wie zijn ze en wat verwachten ze van de kerk?
- Actief samenwerken met andere geloofsgemeenschappen in Noord. Er wordt al samengewerkt met Hoop voor Noord maar ook wil men nadrukkelijk een verbinding zoeken met de vele migrantenkerken in Noord.
- Samenwerken met maatschappelijke en culturele organisaties in de buurt met het oog op leefbare buurten en heil voor de stad.

De Ark-Bethel gemeenschap wil actief op zoek naar nieuwe vormen van vieren die qua taal, vorm en klank beter aansluiten bij de samenleving van nu. Zonder het oude te verliezen wil men ook op andere wijze de kerkdiensten vormgeven waardoor nieuwe doelgroepen zich voelen aangetrokken. Zij wil daar graag intensiever met Zinnig Noord en de Diaconie optrekken. Daarnaast heeft de Ark-Bethel een lange traditie van samen optrekken met allerlei buurtinitiatieven. Genoemde ambities sluiten sterk aan bij die eigen identiteit. Daarom vormt geestelijke vernieuwing en gemeenschapsopbouw een grote uitdaging voor een (nieuwe) voorganger die zich in eerste instantie zal verbinden met de kern van Ark- Bethel. Daarnaast wordt er veel gebouwd in vnl. de westkant Noord. Ook hier ligt een grote uitdaging voor de voorganger.

De Nieuwendammerkerk is een bijzondere plek aan de rand van de stad. Waar mensen al eeuwen de verbinding tussen hemel en aarde en gemeenschap met elkaar zoeken en vieren. Kenmerkend voor de gemeenschap is de onderlinge betrokkenheid op-, en verbinding met elkaar. De gemeenschap kenmerkt zich door een gedeeld hechten aan de Bijbel en de protestantse traditie, en een gevoel van onderlinge vertrouwdheid; daar waar men verschillend denkt gaat men daar met elkaar over in gesprek.

De gemeenschap ziet samenwerken met de andere gemeenschappen van Noord als een uitdaging en kans om elkaar te versterken, maar hecht ook grote waarde aan het behouden van haar eigen identiteit. Vanuit die identiteit wil men op zoek naar nieuwe vormen en wil men een missionaire gemeenschap zijn voor buurt. Een sterke kant van de gemeenschap wordt gevormd door een de breed muzikale traditie en door het aanbieden van bijzondere activiteiten voor de buurt tijdens de christelijke feest en gedenkdagen. Om te komen tot vernieuwing wil de gemeenschap ook leren van en samenwerken met andere tradities zoals bv Zinnig Noord. Een goede samenwerkingsrelatie met de Diaconie is al langer aanwezig. Van de voorganger wordt een grote inzet gevraagd om enerzijds geestelijk leiding te geven aan de gemeenschap en de ontwikkeling die zij wil maken, maar er ligt ook een sterk appèl om vernieuwing vorm te geven in verbinding met de Diaconie en Zinnig Noord.

5.3.2. Zinnig Noord

Zinnig Noord (ZN) voorziet duidelijk in de behoefte aan nieuwe vormen van zingeving. Dat gaat ZN goed af omdat zij zich buiten / naast de traditionele kerk plaatst en een open plek creëert waar zinvragen en bronnen van wijsheid elkaar kunnen ontmoeten. Zij geeft dit vorm in haar programma volgens de volgende lijnen:

- Community: door ontmoeting en co-creatie biedt ZN zinzoekers in Amsterdam Noord een open community voor zingeving. De komende jaren wil men de community verder laten groeien, in de breedte en in de diepte.
- Programmering: ZN ontwikkelt en biedt vernieuwende en verdiepende programmering waar deelnemers zingevingsthema's en (christelijke) spiritualiteit kunnen ontdekken, onderzoeken en ervaren. Sommige van die programma's kunnen ook betekenisvol zijn voor de andere gemeenschappen van de PKA Noord (of breder binnen de PKA).
- Samenwerkingen: ZN bouwt de komende jaren aan samenwerking binnen en buiten de bestaande kerkgemeenschap om de programma's, de community en het netwerk te versterken en om zingeving praktisch vorm te geven.
 - o 'Binnen'. Samenwerken binnen de PKA Noord, met Ark/Bethel, Nieuwendam en Diaconie Noord.
 - o 'Buiten'. Samenwerken met cultureel, maatschappelijke organisaties en creatieven in Noord.

Op deze manier kan Zinnig Noord een betekenisvolle bijdrage leveren aan de kerkvernieuwing van de PKA Noord en leert zij om vanuit de traditie inhoud en vorm te geven aan haar christelijke wortels. Het is een leren over en weer: het een kan niet zonder het ander.

5.3.3. De Diaconie Noord

Opbouwwerkers van de Protestantse Diaconie bouwen samen aan gezonde gemeenschappen waar het leven gevierd wordt. Zij geloven in het leven samen doen. Zij richten zich daarbij niet zo zeer op zelfredzaamheid, maar op 'samenredzaamheid'. Het gaat om het onderhouden van relaties met mensen in sociaal kwetsbare posities, op het ondersteunen van hun onderlinge contacten en het stimuleren van relaties met anderen. Kortweg is het uitgangspunt dat mensen meer tot hun recht komen als zij samen met anderen bezig kunnen zijn met hun ideeën en verlangens, en zowel mooie als moeilijke ervaringen kunnen delen. De Protestantse Diaconie doet dit niet alleen, maar werkt hierin actief samen met andere kerkelijke en maatschappelijke organisaties.

De gemeenschap rondom de Protestantse Diaconie groeit. Op korte termijn focust in de Protestantse Diaconie zich in kerkgebouw de Ark op de ontwikkeling van de Sociale Markt en een inloopfunctie tijdens alle werkdagen in de week, middels een Diaconaal centrum. De Sociale Markt wordt een ontmoetingsplek waar voedsel via de Voedselbank, kleding via het Leger des Heils en non-food via de Sociale Kruidenier kan worden verkregen. Afgaande op het huidige aantal bezoekers verwacht men met de Sociale Markt straks circa 3600 unieke bezoekers per jaar te bedienen. Op langere termijn ziet zij de ontwikkeling van een woon- en leefgemeenschap in het gebouw en versterking en verdieping van de levendige en altijd in beweging zijnde gemeenschap.

De Diaconie staat zeker open voor de mogelijkheid dat er zich een vierende christelijke gemeenschap zal ontwikkelen in de Ark, maar alleen als dit zich van binnenuit ontwikkelt; dit i.t.t. een pioniersplek. Welke vorm daarin past, zal dan vanzelf uitwijzen. De voorganger vanuit de Nieuwendammerkerk levert hieraan i.s.m. Hoop voor Noord een actieve bijdrage door geestelijk leiding te geven aan deze ontwikkeling.

Het onderscheidende van de Ark is dat zij geen buurthuis is, maar een plek waar ruimte is voor spiritualiteit binnen alle maatschappelijke thema's die spelen. Alleen dit is niet de expertise van de Diaconie, maar van de kerk. De Diaconie ervaart deze bijdrage vanuit de 'de kerk' als waardevol en noodzakelijk.

5.3.4. Samenwerking in onze ambities

In bovengenoemde opsomming is zichtbaar hoe het geheel van de Protestantse kerk in Amsterdam Noord verbonden is met elkaar. Zinnig Noord wil en kan niet zonder de kernen, de kernen niet zonder de Diaconie, de Diaconie niet zonder de kernen en Zinnig Noord. PKA-Noord lijkt in deze intensieve samenwerking een voorbeeld te zijn voor de intensieve samenwerking die de Protestantse Kerk van Amsterdam beoogt. Zij doet dit niet omdat het wenselijk is, maar omdat er gedeelde urgentie gevoeld wordt om de kerk in de breedte van Amsterdam Noord te present te stellen.

Met elkaar is er gesproken over hoop en verlangen en vandaaruit willen we o.a. de volgende plannen uitwerken met elkaar, zoals:

- Vernieuwende vieringen in de Ark-Bethel waarin Zinnig-Noord een actieve inbreng heeft die de beide gemeenschappen uitdaagt om van elkaar te leren en waardoor de gemeenschap van Ark-Bethel ook nieuwe mensen weet te bereiken.
- Een nieuwe gemeenschap die van onderaf ontstaat in de Ark, met mensen van de Diaconie, (werkers, deelnemers) en mensen van Hoop van Noord waarbij de PKA-predikant een verbindende en leidende rol heeft.
- Regelmatige vieringen die Zinnig Noord vormgeeft samen met mensen die op zoek zijn naar zin en betekenis in hun leven, daarbij zoekend naar bronnen die voor hen belangrijk zijn. Daarbij zullen ook mensen aanschuiven vanuit de Ark-Bethel gemeenschap of vanuit de Nieuwendammerkerk.
- De mooie Nieuwendammerkerk die haar kerk nog bewuster openzet voor de buurt en waar bv. eens per maand een experimentele viering is met een voor de Nieuwendammerkerk typerend karakter.
- De Ark, wat een bruisend centrum is van de buurt, waar allerlei activiteiten zijn vanuit de Diaconie, maar waar ook de 'buurtdominee' regelmatig aanwezig is voor een gesprek van hart tot hart.
- Een verbouwde Bethelkerk, dat als huis van buurt functioneert waarbij allerlei initiatieven en activiteiten plaatsvinden met het oog op een levendige en goede buurt.

Er liggen veel mogelijkheden en kansen vanuit de vier gemeenschappen in Noord en ambitie lijkt voldoende aanwezig, zowel bij alle gemeenschappen afzonderlijk alsook met het geheel van PKA-

Noord samen. Samen willen we de handen in een slaan! Noodzakelijk achter wij daarin dat alle vier gemeenschappen in zichzelf voldoende energie en menskracht hebben.